

فرار و قرار مالیاتی

مرضیه کاربخش: مالیات در شرایطی به دغدغه بزرگ پنگاه‌های اقتصادی تبدیل شده که در یک دهه اخیر و در حالی که شرایط پنگاه‌ها و فعالان اقتصادی هر روز دشوارتر شده و فضای کسب و کار به بدترین شرایط خود رسیده، ضرایب مالیاتی اما افزایش یافته و سیاست دولت در جایگزینی مالیات در دوران افول نفت پررنگ‌تر شده است. با غلامحسین دوانی کارشناس خبره انجمن حسابداران حرفه‌ای ایران در فرصتی که در سفر او به کرمان دست داد به گفت و گو نشستیم تا تحلیلی از آنچه که در قالب نظام جامع مالیاتی رخ خواهد داد، ارائه کند.

سرمایه‌گذاری حل کرد و سرمایه‌گذاری در این شرایط بعید می‌آید ما از امکانات داخلی همه سرمایه‌گذاری‌ها را انجام دهیم باید جوری در اصلاحات عمل کنیم که سرمایه‌گذار خارجی رغبت کند با سرمایه‌گذار داخلی به صورت مشترک کاری را انجام دهند و اگر خدا بخواهد بتوانیم از این بخش رد شویم.

دوانی در پاسخ به این سئوال اقتصاد کرمان، مادر چه بازه زمانی باید به تحقق کامل نظام جامع مالیاتی امیدوار باشیم و چقدر می‌توانیم خوش بین باشیم این حجم از اصلاحات اقتصادی که در تمام این سال‌ها اتفاق نیفتاده

همزمان اتفاق بیفتد که نظام جامع مالیاتی بتواند به اهداف مورد نظر دست پیدا کند؟ گفت: اصلاحات اقتصادی ما باید یک پکیج باشد الان متأسفانه دولت هنوز یک سیاست اقتصادی واحد که مالیات بخشی از آن است در دستور کار ندارد، حدود ۱۰ یا ۱۲ سال است که کشور ما با برنامه‌ریزی قهر کرده و برنامه‌ریزی نداریم باری به هر جهت و روز آمد کار می‌کنیم ولی اینکه باید اصلاحات انجام دهیم ما راه دیگری نداریم.

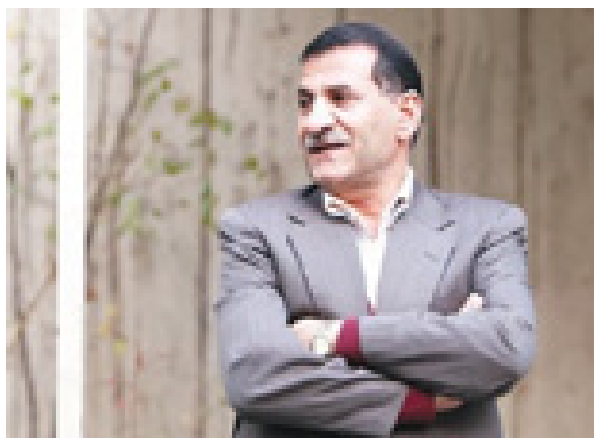
وی ادامه داد: اگر نتوانیم اصلاحات انجام بدهیم با بن بست مواجه می‌شویم، حجم زیادی بیکار، کاهش سرمایه‌گذاری، کاهش تولید ملی در توانایی کشور اثر گذاشته در حالی که کشور از نظر توانمندی خدادادی قدرتمند و از نظر توانمندی نیروی انسانی کشوری است مطرح؛ اما به علت اینکه نتوانستیم اینها را مدیریت کنیم. دچار مشکلاتی شدیم و راهی مگر اینکه از این شرایط بیرون برویم، نداریم در غیر این صورت زمین می‌خوریم.

وی با اظهار این مطلب که تصور این است در کشور بخش‌های مالیات‌گریز بسیار زیاد است، گفت: مثلاً آقای عسکری رییس سازمان مالیاتی می‌گوید حدود ۱۴ هزار میلیارد تومان مالیات باید بگیریم که نمی‌توانیم بگیریم، حدود ۲۰۰ هزار میلیارد تومان درآمد مشمول مالیاتی است که به هر حال به طرق مختلف مالیات‌گریز هستند، اگر ما بتوانیم ۱۴ هزار میلیارد بگیریم یک رقم بسیار بالایی است حتی می‌تواند بخشی از مشکلات یارانه‌ای هم حل کند.

وی افزود: به نظر من آن چیزی که اکنون گرفته می‌شود ۵۰ یا ۶۰ میلیارد تومان حداقل ظرفیت مالیاتی کل کشور برای مالیات است و تصور این است تا ۱۶۰ و یا ۲۰۰ هزار میلیارد تومان ما قابل دسترسی است.

به گفته وی حجم پولی که در کشور در گردش است عجیب و غریب است مثلاً ۲۵ میلیارد دلار کالای قاچاق وارد می‌شود که احتمالاً مالیات هم نمی‌پردازند.

این عضو شورای عالی انجمن حسابداران خبره ایران با بیان اینکه دو بخش در کشور هستند که مالیات‌گریز هستند، گفت: بخشی که قانونمند معاف شدند که باید کوشش کنیم و مسئولان را توجیه کنیم که هیچکس معاف نشود و آنهایی که قرار است معاف شوند و مالیات ندهد ما به صورت جمعی خرجی عمل کنیم در همین اصلاحیه هم قرار بود همین کار را انجام دهیم که متأسفانه نشد علی‌رغم

غلام حسین دوانی نظام مالیاتی فعلی کشور را مناسب نمی‌داند، او که عضو شورای عالی انجمن حسابداران خبره ایران است در این رابطه گفت: در سال ۸۴ یک موسسه مشاوره کانادایی قراردادی را با سازمان مالیاتی منعقد تا نظام جامع مالیاتی را طراحی کند؛ فاز اول آن به خوبی انجام می‌شود و سپس این موسسه این کار را رها می‌کند و سازمان مالیاتی مجبور می‌شود که مابقی کار را به شرکتی فرانسوی واگذار کند و این شرکت قرار است تا پایان سال ۹۴ همه کار را تحویل دهد.

دوانی که در سفر به کرمان با اقتصاد کرمان گفت‌وگو می‌کرد، پیش‌بینی می‌کند: به نظر می‌رسد از ابتدای سال ۹۵ بتوانیم این نظام را در همه استان‌های کشور پیاده‌سازی کنیم و هم اکنون نیز در چند استان به صورت آزمایشی اجرا می‌شود.

او ادامه داد: تصور می‌شود اگر نظام جامع مالیاتی همه اجزایش درست کار کنند در واقع چتر مالیاتی کشور گسترده می‌شود و کسانی که مالیات‌گریزند، کمتر می‌شوند، درآمد مالیاتی که بیشتر شود دولت می‌تواند در تحقق برنامه‌های توسعه‌اش برنامه عملی داشته باشد. به همین علت بعد از اینکه آقای روحانی رییس جمهوری شد و با توجه به فضای کسب و کار که عملاً تعطیل شده و مشکلات خاصی برای کشور ایجاد شده بود به ویژه بعد از برجام، اصرار داشتند این اصلاحیه هر چه سریعتر اجرا شود تا از طریق این یک سری از مشکلات اقتصادی کشور حل شود.

مالیات، همه مشکل اقتصاد نیست

دوانی در ادامه این گفت‌وگو با بیان اینکه مالیات همه مشکلات اقتصادی کشور نیست، افزود: خیلی از عوامل است که باید با مالیات همسو شود تا بتواند توسعه اقتصادی کشور را فراهم کند مثلاً در نظام گمرک و یا در نظام اداری، نظام بانکی، باید اصلاحاتی انجام شود اگر قرار باشد نظام مالیاتی اصلاح شود و نظام‌های دیگر اصلاح نشوند مشکلات بر سر جای خودش باقی می‌ماند.

این مدرس مراکز آموزشی کشور گفت: مالیات بر خلاف آنچه که گفته می‌شود، عامل اصلی مشکلات نیست، به عنوان مثال نظام بانکی بیشتر از مالیات مشکل ایجاد کرده است بانک‌ها پنگاه‌دار شدند و تسهیلات بانکی پرداخت می‌کنند به جای اینکه تسهیلات در تولید و توسعه کاربرد داشته باشد به جاهای دیگر می‌رود.

وی ادامه داد: تصور این است اگر سال آینده بتوانیم این قانون را به گونه‌ای اصلاح کنیم که دوباره نیروی اجتهاد شخصی کنیم، شاید فضای کسب و کار بتواند ذره‌ای رونق پیدا کند.

وی با بیان اینکه اکنون کسب و کار در کشور با مشکلات عدیده‌ای مواجه است و تعداد زیادی هم بیکار مخفی داریم، اظهار کرد: معضل بیکاری را فقط می‌توان با